

Forslag til endringer i forskrift om skadedyrbekjempelse

Oppdateringer og forslag om å gi Nasjonalt
folkehelseinstitutt myndighet til forlenge godkjenninger

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Bakgrunn	3
3. Gjeldende rett.....	3
4. Departementets forslag	4
3.1 Unntak og mulighet for forlengelse	4
3.2 Oppdatering og presisering av dagens bestemmelse om gassingsledere	4
5. Økonomiske og administrative konsekvenser	5
6. Forslag til endringer i skadedyrforskriften	6

1. Innledning

Helse- og omsorgsdepartementet sender med dette på høring forslag om endring av forskrift 21. desember 2000 nr. 1406 om skadedyrbekjempelse. I høringen foreslås det at Nasjonalt folkehelseinstitutt i særskilte tilfeller kan forlenge en godkjenning av skadedyrbekjempere. Det foreslås videre en oppdatering av begreper i forskriften.

2. Bakgrunn

Skadedyrforskriften stiller krav om at skadedyrbekjempere skal ha kurs og være godkjent av Nasjonalt folkehelseinstitutt. En godkjenning varer i 10 år før fornyingskurs må gjennomføres. Det har i enkelte tilfeller vist seg være behov for å kunne gi dispensasjon fra godkjenningsordningen i forskrift om skadedyrbekjempelse for personer som på grunn av sykdom eller andre særlige grunner ikke har mulighet til å ta fornyingskurset på det tidspunktet kurset tilbys. For den enkelte skadedyrbekjemper vil en mulighet for forlengelse kunne være av stor betydning for å beholde sitt ervervsgrunnlag.

Departementet foreslår med dette å ta inn et tillegg i skadedyrforskriften som gir Folkehelseinstituttet myndighet i særskilte tilfeller til å forlenge en godkjenning i inntil ett år.

Videre foreslår departementet enkelte oppdateringer og presiseringer i forskriftsteksten.

3. Gjeldende rett

Skadedyrforskriftens formål er å hindre smitteoverføring fra skadedyr samt at det i skadedyrbekjempelse benyttes riktige midler og metoder slik at det ikke oppstår helse- eller miljøskade. Godkjenningsordningen er et viktig virkemiddel for å sikre formålet.

Skadedyrforskriften § 4-1 stiller krav til at skadedyrbekjempere må godtgjøre at de har den nødvendige kunnskap om og praksis fra skadedyrbekjempelse. Departementet har i rundskriv I-2/2012 Om krav til godkjenning av skadedyrbekjempere fastsatt krav til teoretisk utdanning, relevante kurs og praksis. En godkjenning varer i 10 år før den må fornyes. Godkjenningen må fornyes ved at det dokumenteres at den aktuelle søker har tilstrekkelig praksis og oppdaterte kunnskaper om midler og metoder. Det er gjort unntak fra tjenestelovens bestemmelse om automatisk innvilgelse ved oversittelse av saksbehandlingsfristen. Folkehelseinstituttet er godkjenningsmyndighet og kan også tilbakekalle en godkjennelse dersom vilkårene er bortfalt eller skadedyrbekjemperen anses uskikket til å utføre virksomheten.

Skadedyrforskriften åpner for at kommunen som tilsynsmyndighet i særlige tilfeller kan gi dispensasjon, men det er i merknadene presisert at det ikke er aktuelt å gi dispensasjon fra kravet om godkjenning da dette er et hovedformål med forskriften. Skadedyrforskriften gir ikke adgang til å forlenge en godkjenning og det er ikke hjemmel verken i skadedyrforskriften eller i hjemmelslovene til å gi dispensasjon fra godkjenningskravet. Det følger av forvaltningsloven § 40 at en dispensasjon kun kan gis dersom forskriften eller hjemmelsloven gir adgang til det.

4. Departementets forslag

3.1 Unntak og mulighet for forlengelse

Folkehelseinstituttet tilbyr i dag ordinært godkjenningskurs to ganger i året, og fornyingskurs én gang i året. Det er ikke etterspørsel nok til at man kan tilby kurs oftere. En skadedyrbekjemper som ikke har tatt fornyingskurs innen fristen vil miste sin godkjenning, og dermed også muligheteten til å jobbe som skadedyrbekjemper. Det kan være årsaker som er utenfor skadedyrbekjemperens kontroll som gjør at han eller hun ikke får tatt fornyingskurset. Departementet mener at Folkehelseinstituttet som godkjenningsmyndighet bør gis mulighet til å forlenge godkjenninger i særskilte tilfeller.

På denne bakgrunn foreslår departementet at det tas inn et tillegg i forskriftens § 4-2 annet ledd slik at det fremgår at Folkehelseinstituttet i særskilte tilfeller kan forlenge en godkjenning i inntil ett år. Det vil ikke gis en generell dispensasjonsadgang, kun en mulighet for at Folkehelseinstituttet i særskilte tilfeller kan forlenge en gitt godkjenning i ett år. Særskilte tilfeller vil kunne være sykdom dokumentert med legeattest, dødsfall i nær familie og lignende tilfeller.

Departementet foreslår at det kun kan gis forlengelse én gang og at det stilles krav om at innen forlenget godkjenning utløper må fornyingskurs eller ordinært kurs være gjennomført og bestått. Dette innebærer at den som får forlenget sin godkjenning må benytte seg av de kurstilbud som blir gitt av Folkehelseinstituttet, enten det er ordinært kurs for skadedyrbekjemper eller det er fornyingskurs. Dispensasjon bør gis til neste tilbudte kurs.

3.2 Oppdatering og presisering av dagens bestemmelse om gassingsledere

Begrepet ”meget giftig og giftig” må oppdateres da klassifisering og merking av bekjempelsesmidler endres med CLP-forskriften. Den nye klassifiseringen og merkingen har flere nyanser enn tidligere, og innebærer blant annet at farebetegnelse ”meget giftig” og ”giftig” erstattes med nye farepiktogrammer og

signalord. "Meget giftig og giftig" er valgt i skadedyrforskriften for å begrense bruken av og unngå unødvendig bruk av bekjempelsesmidler som kan medføre akutt dødelighet eller giftighet ved gassing. For å opprettholde tilsvarende begrensning i bruken foreslår departementet at "bekjempelsesmidler merket med faresymbol og farebetegnelse meget giftig og giftig" endres til "gassingsprodukter klassifisert i farekategoriene: Acute Tox. 1, Acute Tox. 2, Acute Tox. 3, og merket med faresetningene "Dødelig ved innånding" eller "Giftig ved innånding"". Dette vil omfatte de gassingsproduktene som er aktuelle for skadedyrbekjempere.

Departementet foreslår at det i § 3-2 tredje ledd tas inn et tillegg slik at det kommer tydelig frem at det kun er skadedyrbekjempere med tilleggskurs, såkalte gassingsledere, som kan anvende slike gassingsprodukter. Dette er gjeldende rett, men er uklart i forskriftsteksten i dag.

Videre foreslår departementet at henvisningene i § 1-2 tredje og fjerde ledd og i § 3-2 annet ledd oppdateres slik at det vises til gjeldende lover og forskrifter.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

For den enkelte skadedyrbekjemper vil muligheten for forlengelse i særskilte tilfeller være av stor betydning. Uten en mulighet for å gi slik forlengelse kan skadedyrbekjempere midlertidig miste sitt ervervsgrunnlag.

For øvrig antas forslaget ikke å ha økonomiske og administrative konsekvenser av betydning.

6. Forslag til endringer i skadedyrforskriften

Forskrift om endringer i forskrift 21. desember 2000 nr. 1406 om skadedyrbekjempelse

Fastsatt av Sosial- og helsedepartementet (nå Helse- og omsorgsdepartementet) 21. desember 2000 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven) § 8 og § 10 første og fjerde ledd og lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 4-1, § 4-10 og § 7-11.

I

Nytt § 4-2 annet ledd skal lyde:

Nasjonalt folkehelseinstitutt kan i særskilte tilfeller forlenge en godkjenning i inntil ett år.

§ 1-2 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Forskriften gjelder ikke desinfeksjonstiltak i helsetjenesten, farmasøytisk virksomhet eller lignende virksomhet. Forskriften gjelder ikke skadedyrbekjempelse etter lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. samt forskrift 26. juli 2004 nr. 1138 om plantevernmidler.

For innretninger og anlegg på kontinentalsokkelen gjelder de administrative bestemmelser som følger av forskrift 12. februar 2010 nr. 158 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landandlegg.

§ 3-2 annet og tredje ledd første punktum skal lyde:

Kjemiske midler som benyttes til skadedyrbekjempelse skal være godkjent i henhold til de enhver tid gjeldende bestemmelser for slike produkter og være deklareret og merket i henhold til forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).

Det er forbudt å bruke gassingsprodukter klassifisert i farekategoriene: Acute Tox. 1, Acute Tox. 2, Acute Tox. 3, og merket med faresetningene "Dødelig ved innånding" eller "Giftig ved innånding" for andre enn skadedyrbekjempere med tilleggskurs.

II

Forskriften trer i kraft xx. xxxx 2015